

Sinuiksi ry tukee kansalaisaloitetta ei-binäärisen juridisen sukupuolimerkinnän lisäämiseksi lakiin ja Sinuiksi ry vaatii, että Suomeen otetaan kolmas juridinen sukupuolimerkintä sellaiseen lainsäädäntöön, joka mahdollistaa ihmisten itseidentifioinnin sukupuolesta ilman pakkoa sopia binäärisiin kategorioihin mies ja nainen.

Kolmas sukupuolimerkintä vahvistaa ei-binääristen, intersukupuolisten ja muiden juridisesti binäärisiin merkintöihin kuulumattomien ihmisten perus- ja ihmisoikeuksia sekä itsemääräämisoikeutta.

Merkintä edistää osallisuutta yhteiskunnassa, sillä juridinen identiteetti heijastuu muun muassa passi-, henkilö- ja terveystietoihin, mikä vaikuttaa esimerkiksi arjen toimivuuteen sekä kohdatuksi tulemiseen.

Useissa maissa kolmas juridinen sukupuolimerkintä on jo käytössä. Suomessa sen puuttuminen asettaa moninaiset identiteetit erityisen haavoittuvaan asemaan.

Pyydämme, että lainsäädäntömuutoksessa otetaan huomioon myös viranomaisten, koulutuksen ja sosiaali- / terveydenhuollon henkilöstön kouluttaminen, jotta kolmas merkintä toimii käytännössä joustavasti ja tasa-arvoisesti.

Sinuiksi ry vaatii, että intersukupuolisten lasten oikeus keholliseen koskemattomuuteen tunnustetaan lainsäädännössä ja turvataan selkein, sitovin keinoin.

Intersukupuoliset lapset ovat erityisessä asemassa: heidän kehoaan ei tule muokata ilman heidän täyttä, tietoista suostumustaan. Sinuiksi ry muistuttaa, että tahdonvastaiset korjausten ja toimenpiteiden taustalla olevat riskit niin fyysiselle, psyykkiselle kuin sosiaaliselle terveydelle ja hyvinvoinnille ovat merkittäviä.

YK:n ihmisoikeusneuvosto on puuttunut Suomen tilanteeseen intersukupuolisiin kohdistuvasta syrjinnästä ja vaatinut kehollisen koskemattomuuden varmistamista.

Vaadimme, että perheille tarjotaan riittävää ja pitkäjänteistä tukea sekä tietoa. Hyödyntäen esimerkiksi intersukupuolisten lasten perheille ja läheisille suunnattuja oppaita.

Kasvatus-, opetus- ja sote-alojen työntekijöille on järjestettävä koulutusta sukupuolen ja seksuaalisuuden moninaisuudesta sekä intersukupuolisuuden erityispiirteistä. Tämä edistää sekä lapsen kasvurauhaa että turvallista hoitoympäristöä.

Jos intersukupuolisen lapsen koskemattomuutta on loukattu (esim. kirurgisilla toimenpiteillä), heillä tulee olla oikeus laadukkaaseen traumaterapiaan ja muuhun, mahdollisimman kattavaan tukeen, jotta voidaan rakentaa hyvä kehosuhde ja tukea identiteetin kehittymistä.

Sinuiksi ry muistuttaa, että yhdistykset ja järjestöt, eli kaikki kolmannen sektorin toimijat ovat keskeisiä turvaverkkoja sateenkaari-ihmisille: vertaistuki, neuvonta, matalan kynnyksen

palvelut ja turvalliset tilat ovat korvaamattomia monille nuorille ja perheille. Tämä täydentää julkisia palveluja, joissa sensitiivisyys ei aina ole riittävää.

Sinuiksi ry vaatii, että järjestöjen rahoitus ja toimintaedellytykset turvataan. Näin varmistetaan pitkäjänteinen tuki intersukupuolisille ihmisille, ei-binäärisille ihmisille ja heidän läheisilleen. Toivomme myös, että valtion ja hyvinvointialueiden toimijat tekevät tiivistä yhteistyötä järjestöjen kanssa koulutuksen, palveluiden ja vaikuttamistyön kehittämisessä.

Tampereella 13.12.2025

Pirkanmaan SETA - Sinuiksi ry